

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ A SIBIULUI

ABONAMENTUL:

Pe un an: 25 lei
Cont nr. 45.10.4.09.2

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român,
Sibiu, str. 1 Mai nr. 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază.

Ciitorii din străinătate se pot abona prin ILEXIM

— serviciul export-import presă — Calea Griviței
nr. 64—66, P.O.B. 2001 telex 011226 — București.

Cu privire la cunoașterea, prețuirea și ocrotirea valorilor moștenite de la înaintași

Se știe că marile creații ale minții și mâinilor omului au nevoie de tihnă, de liniște, de pace. Din acest punct de vedere, poporul nostru a avut un destin istoric destul de vitreg, care, așa cum pe drept arată și cronicarul Miron Costin, nu prea a dat răgaz vrednicilor noștri înaintași pentru astfel de nobile îndeletniciri.

Cu toate acestea, pe lângă baladele sale neîntrecute, pe lângă muzica și dansurile sale de-o măiestrie rară, pe lângă proverbele sale cu un înalt conținut educativ, oamenii acestor locuri, poporul nostru a creat și alte splendori culturale de mare valoare, a creat „o bogăție fabuloasă ce ne permite să ridicăm fruntea, fără nici un complex de inferioritate, în fața lumii, întărind sentimentul demnității noastre de neam, care a îmbogățit în măsură considerabilă zestrea umanității” — cum bine s-a spus.

Ne gândim de pildă la zidurile cetăților geto-dacice, la castrele și monumentele romane, ca și la cetățile voievozilor noștri, la palatele brâncovenesti sau alte palate domnești, la sculpturile, picturile sau alte lucrări de artă ieșite din mina plină de har a unor artiști celebri, ca și din cea a unor creatori anonimi, la un mobilier rar, la o ladă de zestre, ca și la o troiță sau o furcă de tors lină, ori un tipar de făcut păpuși de caș, cum se obișnuia pe la stânele noastre, frumos încrustate, la o miniatură de pe un manuscris sau o carte veche, ca și la o broderie sau alte cusături de valoare ș. a. m. d.

Făuritoare și păstrătoare de astfel de comori inestimabile a fost și este Biserica noastră Ortodoxă Română, gama lor fiind extrem de bogată. Ne gândim de exemplu la locașurile noastre de cult, începând cu vechile bazilici, cu bisericile de lemn sau de piatră, care ascund sub streșinile lor veacuri multe de viață și istorie zbuciumată dar măreață, pînă la falnicile catedrale ridicate în veacul nostru, la frescele bisericilor sau mănăstirilor noastre, unele adevărate unicate, cum este cea de la Voroneț, ca și la icoanele noastre pe lemn sau pe sticlă, la potire sau cruci filigranate, ca și la cădelnițe sau veșminte preoțești, țesute cu rară măiestrie artistică, la cărți bisericesti, tipărite cu inima nu numai cu brațele, ca și la ico-nostase sau turle cioplite în lemn sau piatră, care desfată privirile și sufletele noastre ș. a. m. d.

Toate acestea și, desigur, încă altele constituie la ora actuală patrimoniul cultural național, iar Conducerea noastră de stat le-a pus sub protecția legii, asemenea altor state care își ocrotesc cu multă severitate avuția culturală. Legea nr. 63/1974 — pe care preoții noștri de pildă o găsesc publicată și în revista „Biserica Ortodoxă Română”, nr. 11—12/1974, p. 1331—1339, iar îndrumări explicite în circulara Departamentului Cultelor nr. 14741/1975 — este Legea ocrotirii patrimoniului cultural național al Republicii Socialiste România, care are în vedere depistarea, păstrarea și valorificarea tuturor valorilor noastre culturale. Este important să ne reamintim din această Lege că orice produs cultural de valoare este un bun național, care trebuie declarat oficiilor județene constituite în acest scop, spre a fi luat în evidență și pentru a se putea acorda asistența de specialitate necesară în vederea evitării unor eventuale degradări. Obiectele în cauză rămân desigur în proprietatea celor care le posedă, dar care trebuie să le aibă în maximă atenție.

(Continuare în pag. 3)

Sărbătorirea împlinirii a 75 ani de către Prea Fericitul Patriarh Justinian

În 22 februarie 1975 Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian a împlinit 75 ani, cu care prilej în această zi de Duminică Prea Fericirea Sa a săvârșit Sfânta Liturghie în catedrala patriarhală din București împreună cu I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului și I. P. S. Mitropolit Nicolae al Banatului, înconjurați de un sobor de preoți și diaconi. Predica zilei a fost ținută de P. C. pr. I. Calciu-Dumitreasa, profesor la Seminarul teologic din București.

Erau prezenți în catedrala patriarhală: I. P. S. Mitropolit Iustin al Moldovei și Sucevei, I. P. S. Mitropolit Teoctist al Olteniei, P. S. Episcop Antim al Buzăului, P. S. Episcop Emilian al Alba Iuliei, P. S. Episcop Visarion al Aradului, P. S. Episcop Vasile al Oradiei, P. S. Episcop Antonie Ploieșteanul, vicar patriarhal, P. S. Episcop-vicar Roman Ialomiteanul, P. S. Episcop-vicar Nestor Severineanul, P. S. Episcop-vicar Timotei Lugojanul, P. S. Arhiepiscop-vicar Gherasim Piteșteanul, P. S. Arhiepiscop-vicar Veniamin Rîmniceanul, P. S. Arhiepiscop-vicar Eftimie Bîrlădeanul; P. P. C. C. părinți consilieri patriarhali și ai Arhiepiscopiei Bucureștilor, reprezentanți ai Institutului și Seminarului teologic din București, stareți și reprezentanți ai mănăstirilor, protoierei, preoți și numeroși credincioși, care au umplut pînă la refuz catedrala patriarhală.

De peste hotare au fost prezenți: P. Cuv. arhim. Bartolomeu V. Anania, directorul Cancelariei Arhiepiscopiei Misionare Ortodoxe Române în America și șeful Departamentului pentru Relații Externe Bisericești al acestei Arhiepiscopii ca reprezentant al I. P. S. Arhiepiscop Victorin; Msgr. Dr. Albert Rauch, secretarul Comisiei Ecumenice a Conferinței Episcopilor Romano-Catolici din R. F. Germania, însoțit de ieromonah Irenăus Totzke, profesor de muzică bizantină la Mănăstirea Chevetogne din Belgia; d-l prof. Paul Miron din Freiburg im Breisgau (R. F. Germania), purtătorul unui mesaj al Exc. Sale Episcopului Dr. Hermann Kunst al Bisericii Evanghelice din Westphalia (R. F. Germania).

Din partea Departamentului Cultelor erau de față: Domnul Gheorghe Nenciu, conducătorul acestui Departament, însoțit de domniile directori Ioan Lungeanu și Iulian Sorin.

Răspunsurile la Sfânta Liturghie au fost date de Corala patriarhală dirijată de d-l prof. Nicolae Lungu.

La sfîrșitul Sf. Liturghii s-a săvârșit un Te-Deum de către I. P. S. Mitropolit Nicolae al Banatului împreună cu preoți și diaconi.

În continuare, I. P. S. Mitropolit Iustin al Moldovei și Sucevei a rostit, în numele Sfîntului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, o cuvîntare festivă în care a arătat bucuria ierarhilor, clerului și credincioșilor Bisericii noastre pentru împlinirea a 75 ani de viață a Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian. I. P. S. Sa a trecut în revistă importante realizări obținute de Biserica Ortodoxă Română sub arhipăstoria Prea Fericirii Sale.

A luat apoi cuvîntul Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian care, la început, a mulțumit Bunului Dumnezeu pentru că l-a învrednicit să intre, cu sănătate, în cel de-al patrulea pătrar de viață, după 28 ani de arhipăstorie ca Întîistător al Bisericii Ortodoxe Române.

În legătură cu realizările de pînă acum, Prea Fericirea Sa a spus: „Socotesc necesar să precizez și astăzi, în fața tuturor membrilor Sfîntului Sinod și a colaboratorilor mei, că două idei majore m-au călăuzit în tot ceea ce s-a realizat în cei 28 ani de patriarbat.

Prima idee a fost și este unitatea Bisericii, așa cum a dorit-o și a cerut-o Mîntuitorul însuși: „Ca toți să fie una” (Ioan 17, 21). Aceasta s-a concretizat în cunoscutele înfăptuiri: refacerea unității Ortodoxiei românești, în octombrie 1948, prin revenirea la Biserica-mamă a fraților români despărțiți cu forța la 1698—1701; noua organizare a Bisericii și legislația ei în acord cu sfintele canoane și în contextul vremii noastre; preocuparea și realizarea uniformizării cultului Bisericii prin tipărirea și distribuția în toate eparhiile Patriarhiei Române a tuturor cărților de slujbă, în frumos grai românesc: Sf. Evanghelie, Cazania, Cartea de învățătură, Liturghierul, Molitfelnicul, Mineele, Octoiul, Triodul, Penticostarul, Catavasierul, Psaltirea, Sf. Scriptură în două ediții, Noul Testament în trei ediții și altele multe la care se cuvine să adăugăm și osîrdia pentru cîntarea omofonă în biserică a tuturor credincioșilor Bisericii noastre.

Promovînd acestea, am fost totdeauna conștient că, slujind unitatea Bisericii, slujim unității naționale.

În spiritul aceleiași idei de unitate, am reluat și amplificat legăturile cu toate Bisericile Ortodoxe surori; am promovat relații noi cu Bisericile Vechi Orientale, cu Biserica Anglicană, cu Bisericile Vechi Catolice, participăm activ la lucrările și conferințele Consiliului Ecumenic al Bisericilor, ale Conferinței Bisericilor Europene și ale Conferinței Creștine pentru Pace. În țară, precum se știe, avem și promovăm bune relații cu toate celelalte culte, în cadrul ecumenismului local.

A doua mare idee a fost preocuparea mea ca Biserica Ortodoxă Română, potrivit bunelor ei tradiții de împreună-lucrătoare cu poporul căruia îi aparține, să fie o Biserică vie, activă, mereu deschisă realităților vieții în pas cu ele și în slujba nobilelor aspirații ale credincioșilor ei și ale întregului popor. Urmărind această idee, am reorganizat învățămîntul nostru punînd teologia în slujba vieții, am reorganizat monahismul, unind aici rugăciunea cu munca; am înființat cursuri de îndrumare pastorală și misionară pentru toți preoții Bisericii Ortodoxe Române; ținem în fiecare an cîte patru conferințe de orientare, pe teme fixate de Sfîntul Sinod, aceleași pe întreaga Patriarhie, cu toți preoții Bisericii noastre.

Institutul Biblic și de Misiune Ortodoxă al Bisericii Ortodoxe Române cu toate atelierele lui, dotat cu utilajele cele mai moderne, asigură întreaga activitate editorială: reviste, cărți de cult, manuale teologice, publicații etc., precum și cea de misiune și de împodobire a sfintelor locașuri: icoane, obiecte și veșminte de cult etc.”

În continuare, Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian a adus călduroase mulțumiri pentru tot ce s-a realizat în Biserica Ortodoxă Română în ultimele trei decenii, atît înalților ierarhi, cît și Conducerii Statului și a Departamentului Cultelor, pentru sprijinul, înțelegerea și bunăvoința arătată. De asemenea, a adresat mulțumiri colaboratorilor de la Administrația Patriarhală, de la Centrele eparhiale și de la parohii, profesorilor Insti-

(Continuare în pag. 3)

Postul Sfințelor Paști

Sfântul Vasile cel Mare în omilia I, vorbind despre post zice: „Vechi este postul și totuși nu îmbătrânește, ci se reînnoiește mereu și întinereste pe zi ce merge. Comoara înfrînării care este postul nu ni s-a descoperit acuma, ci ne-au predat-o strămoșii. Postul e deodată cu omul, în paradis îl întâlnim deja. Au nu Adam a primit mai întâi porunca să nu mănince din pomul științei binelui și al răului. De postea Eva și nu mînca din pom, astăzi noi n-am avea lipsă de post (...) Ne-am îmbolnăvit de păcat, să ne vindecăm prin pocăință. Dar pocăința fără post este anevoioasă și fără roade (...) Postul alungă ispitele, însoțește privegherea și ajută înfrînarea.“

Aceste cuvinte ale Sf. Vasile cel Mare despre post le putem aplica oricărui post, dar mai cu seamă postului Sf. Paști.

A postii însemnează a ne înfrîna și a conțeni de la anumite lucruri sau mîncări în anumite timpuri statornice de Sf. Biserică.

Între posturile de peste an cel mai însemnat este postul Patruzecimii sau postul Sfințelor Paști, socotit ca timpul cel mai potrivit de pregătire și înfrînare pentru marea sărbătoare a Învierii Domnului. E timp de curățire de păcate și împărtășire cu Sfințele Taine. E postul cel mai aspru. Lui îi premerg trei săptămîni de pregătire pentru post.

Toți Sfinții s-au străduit ca prin rugăciune și post să dobîndească făgăduința. Postul i-a pregătit sărucului Lazăr odihna în sînurile lui Avraam. Proorocul Moise prin post de patruzeci de zile a primit legea cea scrisă pe lespezi de piatră. Ilie tot prin postul de patruzeci de zile în peștera din Horeb s-a învrednicit a vedea fața lui Dumnezeu. Daniil după trei săptămîni de post s-a coborît în groapa leilor care nu l-au vătămat. Sf. Ioan Botezătorul a trăit o viață de post continuă. Mîntuitorul prin post a respins ispitirea celui rău.

Marii Părinți ai Bisericii ca Sf. Vasile cel Mare, Sf. Ioan Gură de Aur, Fer. Augustin, Fer. Ieronim, Sf. Atanasie, Origen și alții arată în scrierile lor foloasele postului Sf. Paști. Canoanele unor vechi sinoade ne aduc mărturie despre existența postului Sf. Paști și despre foloasele lui pentru viața creștinească.

Sf. Ioan Gură de Aur arată scopul acestui post al patruzecimii, cînd scrie: „Părinții au hotărît cu unanimitate patruzeci de zile de ajunare, de rugăciuni, de vestire a cuvîntului lui Dumnezeu și milostenie, de slujbe dumnezeiești, pentru ca în aceste zile noi toți prin rugăciune și milostenie, prin ajunare și lacrimi, prin mărturisire și prin toate celelalte să ne curățim cu îngrijire și așa după putință să pășim cu conștiința curată.“ Iar Sf. Ambrozie tot despre postul patruzecimii scrie: „Cele patruzeci de zile nu sînt rînduite pentru chinuirea noastră, ci pentru cîștigarea vieții celei veșnice, pentru ca noi în acest rastimp, prin mai deasă ajunare și rugăciune să ne spălăm de pedepsele păcatelor noastre.“

Am putea să ne întrebăm: Care este scopul pentru care a fost rînduit acest post de Sf. Biserică?

Primul motiv al așezării acestui post a fost acela de a ne îndemna să urmăm pilda Mîntuitorului nostru Iisus Hristos, care, așa cum ne relatează Sf. Evanghelist Matei, la începutul propovăduirii Sale a fost dus de Duhul în pustie, unde a postit patruzeci de zile și patruzeci de nopți (Matei 4).

Pildă frumoasă ne-a dat Mîntuitorul prin acesta, fiindcă El care a adus din ceruri învățătura Lui dumnezeiască voia să o facă cunoscută oamenilor ca aceștia la rîndul lor să o asculte și să o urmeze. Această învățătură trebuia propovăduită. El nu avea însă lipsă de nici o pregătire pentru slujba Lui de învățător, căci El este învățătorul lumii întregi. Și totuși se pregătește, mergînd în pustie, unde petrece în post și ajunare deplină, timp de patruzeci de zile.

Pildă minunată pentru noi toți această petrecere a lui Iisus în pustie în post și înfrînare! Ca și cum ar vrea să ne spună că ori de cîte ori începem un lucru mai deosebit, în momentele importante ale vieții noastre, să ne pregătim cu post, cu renunțare, cu înfrînare.

Postul Sf. Paști ne aduce aminte și de patimile și suferințele îndurate de Mîntuitorul Hristos pentru păcatele noastre, de moartea Lui pe lemnul crucii.

Postul Sf. Paști este rînduit și pentru a ne da prilejul ca să ne pregătim cu vrednicie pentru spovedania și cuminecarea de Paști pe care tot creștinul este dator să le facă și să le îplinească. Dacă în cursul anului bisericesc cuvintele preotului de la Sf. Liturghie: „Cu frică de Dumnezeu, cu

credință și cu dragoste să vă apropiați“ — ne îndeamnă la o trăire înălțătoare a sufletului cu care trebuie să ne apropiem de Sf. Cuminecătură, cuvintele acestea răsună cu mai mare putere și îndemn în postul Sf. Paști de a fi pregătiți după cuviință pentru mîntuitoarele patimi ale lui Hristos și pentru mărita Lui Înviere.

Ce dumnezeiesc și sfînt lucru este postul Sf. Paști în care trăim aievea zguduitoarea dramă a mîntuirii credincioșilor noștri.

Și rînduilele bisericești din postul Paștilor se deosebesc prin conținutul și cîntările pe care le cuprind de celelalte slujbe de peste an. Cartea bisericească din care se oficiază sfințele slujbe este Triodul, care cuprinde mîngîietoare stihiri de pocăință, de plîngere a păcatelor sufletelor zdrobite, de lacrimi și de hotărîri de întoarcere de pe drumul păcatului.

Nici Liturghiile obișnuite nu se săvîrșesc în acest timp de post, ci numai Liturghia Darurilor mai înainte Sfințite pentru a nu scădea întristarea

Nemurirea sufletului. Raiul și iadul

Despre rai îndeosebi

Dumnezeu binevoiește să acorde credincioșilor un anumit timp pentru exercițiu moral și pentru autodeterminare cu privire la ținta lor ultimă: mîntuirea, desăvîșirea, preamărirea lui Dumnezeu și dobîndirea fericirii veșnice. După ce au străbătut timpul vieții lor, timp la care ei și-au definit fie pozitiv fie negativ starea lor morală, este logic, firesc și drept ca cei ce au săvîrșit binele (dreptii) să se unească în chip deplin cu Dumnezeu, iar cei ce au săvîrșit răul (păcătoșii înrăiți) să se depărteze pentru vecie de fericirea lui Dumnezeu, ei făcîndu-se cu totul inaccesibili acesteia.

Dintre aceste două stări: viața veșnică și chinurile veșnice, prima, adică veșnicia fericirii dreptilor, poate fi pricepută mai bine de mințea credinciosului, decît pedeapsa eternă a păcătoșilor.

Despre locul fericirii veșnice, adică despre rai, credinciosul ortodox trebuie să știe următoarele:

Cuvîntul grec *paradeisos* redă — în felul său — cuvîntul persan *pardès*, care înseamnă grădina. Septuaginta folosește acest termen atît în sens propriu (Ecclesiastul 2, 5; Cîntarea cîntărilor 4, 12), cît și în sens religios. Numai acesta din urmă este reținut aici.

Sf. Scriptură prezintă locul fericirii veșnice în icoane folosind imagini din lumea de pe atunci. Astfel, acest loc este înfățișat ca *grădina a lui Dumnezeu*, căci în religiile Orientului Mijlociu reprezentarea vieții zeilor își împrumută imaginile din viața puternicilor de aici de pe pămînt. Zeii trăiesc desfătîndu-se în palate înconjurate de grădini încîntătoare, în care curge „apa vieții“, în care crește — printre alții „arbori miraculoși“ — „arboarele vieții“ ale cărui roade hrănesc pe cei nemuritori. Aici pe pămînt, templele lor — înconjurate de grădini sacre — imită acest prototip. Aceste imagini — firește purificate de politeism — s-au acclimatizat în Biblie. Astfel, potrivit manierei sau procedurii antropomorfismului, Biblia nu se teme să-l prezinte pe Făcătorul a toate ca pe „Dumnezeu, care umbla prin rai (grădina Sa), în răcoarea serii“ (Fac. 3, 8). De asemenea, despre grădina și arborii ei se vorbește — de exemplu — în Fac. 13, 10; Iezechiel 31, 8 urm., 16 urm.

Acest mod de prezentare în imagini este folosit de Sf. Scriptură și în prezentarea desfășurării treptate a istoriei mîntuirii lui Adam căzut în păcat, începînd cu raiul pierdut și mergînd pînă la raiul redobîndit prin și în Iisus Hristos.

Astfel, cît privește raiul pierdut, Sf. Scriptură ne arată — în ceea ce privește starea în care Dumnezeu l-a creat pe om și destinația pe care i-a stabilit-o — că Dumnezeu a plantat pentru el o grădină în Eden (Fac. 2, 8 urm.; cf. Iezechiel 28, 13). Viața sa în acest rai trebuia s-o petreacă în muncă (Fac. 2, 15), avînd trăsătura unei fericiri ideale care aduce aminte de descrierile clasice ale vîrstei de aur a omenirii, ca: familiaritate împreună cu Dumnezeu, folosirea liberă a roadelor grădinii, stăpînirea asupra animalelor (Fac. 2, 19 urm.), unitatea armonioasă a primei perechi de oameni (Fac. 2, 18.23 urm.), inocența morală marcată de absența rușinii (Fac. 2, 25), posibilitatea de a nu muri (cf. Fac. 3, 19). Cu toate acestea, supunerea la încercare a lui Adam și a Evei ocupă — de asemenea — un loc esențial în acest

sufletului și pocăința care sînt caracteristice timpului de ajunare și de post.

Văzînd noi importanța acestui post al Sf. Paști, să-l ținem după rînduiala Bisericii noastre. El este o scumpă și aleasă moștenire lăsată nouă de Iisus Mîntuitorul nostru, spre a ne face vrednici de tainele Lui cele dumnezeiești.

Sf. Vasile ne învață în privința aceasta: „Postul înalță rugăciunile noastre la cer, el sporește familia, nutrește sănătatea, cuminește tinerețea, împodobește bătrînețele. Postul e bun tovarăș pentru cel care călătorește și trăiește în bună înțelegere cu cei căsătoriți. Bărbatul cînd își vede soția postînd nu se teme că ar putea cineva strica căsnicia lor. Și soția e bucuroasă cînd își vede soțul îmbrățișînd postul. Cui i s-au împușinat vreodată lucrurile gospodăriei din cauza postului? Numără-ți uneltele de pe lîngă casă și vezi de-ți lipsește ceva pentru că ai postit. Încetează oboseala bucătariilor... Postul aduce cu sine și buna dispoziție sufletească.“

Postul Sf. Paști este o școală în care sufletul se întoarce de pe drumul păcatului și prilej minunat de sporire a virtuților și de înălțare a vieții duhovnicești.

Protos. Serafim Man

rai de la început: Dumnezeu a așezat aici pomul cunoștinței binelui și a răului, poruncindu-le: „Să nu mîncați din el, nici să vă atingeți de el, ca să nu muriți!“ (Fac. 3, 3). Prin ascultarea de această poruncă, Adam și Eva aveau să urce neconținut pe scara desăvîșirii morale. Dar șarpele — invidios pe fericirea lor — ispitește pe Eva. Urmarea este pierderea raiului (Fac. 3, 23).

Dar printr-o dispoziție providențială, întreaga istorie a mîntuirii n-are alt scop și sens decît reintegrarea urmașilor lui Adam în starea sa originală și ridicarea credinciosului — în și prin Iisus Hristos — la o stare de desăvîșire și de fericire superioară! (A se vedea: Os. 2, 23 urm.; 2, 20; Am. 9, 13; Ier. 31, 23—26; Is. 11, 6—9; 65, 25; 35, 5 urm.; 65, 19; Apoc. 20, 14; 21, 4 ș. a.)

Prin iubirea, înțelepciunea și atotputernicia Sa, Dumnezeu a rînduit în așa fel economia mîntuirii, încît ne oferă — încă în Vechiul Testament — *anticipări* ale paradisiului regăsit în și prin Iisus Hristos (vezi de ex. Ieș. 3, 17; Dt. 6, 3; 4, 5 urm.; Sirah 24, 12—21.25 urm.; 40, 17.27). Noul Testament ne dă posibilitatea de a cunoaște taina ultimă a acestui plan divin al mîntuirii. Iisus Hristos este izvorul acestei înțelepciuni; El este această înțelepciune însăși (I Cor. 1, 30). Totodată, El este *noul Adam* (Rom. 5, 14; I Cor. 15, 45). El însuși biruitor asupra șarpelui vechi, care este diavolul și Satana (cf. Apoc. 20, 2) cu prilejul ispitirii Sale, El a trăit apoi „împreună cu fiarele“ într-un fel de paradis regăsit (Marcu 1, 13; cf. Fac. 1, 26; 2, 19 urm.). Minunile Sale anticipează starea ultimă a celor drepti, că boala și moartea sînt de acum biruite. Cel care crede în El a găsit „hrana vieții“ (Ioan 6, 35), „apa vie“ (Ioan 4, 14), „viața veșnică“ (Ioan 5, 24 urm.), adică darurile paradisiului din urmă de acum inaugurate.

În descrierile pe care le fac textele biblice respective, paradisul din urmă (eshatologic) este locul de fericire al celor drepti. Înainte de a reveni la timpurile ultime în pămîntul sfînt, raiul servește de loc de fericire intermediar sau provizoriu, în care dreptii sînt primiți de către Dumnezeu pentru a aștepta ziua Judecării, învierea și viața lumii viitoare. Acesta este locul făgăduit de către Domnul nostru Iisus Hristos bunului tîlhar (Luca 23, 43), însă deja transformat prin prezența Aceluia care este Viața: „Adevărat grăiesc ție, astăzi vei fi cu Mine în rai.“ Cît privește starea de fericire, asigurată la sfîrșitul istoriei mîntuirii, Iisus Hristos intră aici cel dintîi, dincolo de moartea Sa, pentru a găti loc păcătoșilor răscumpărați de El.

Ca locaș al lui Dumnezeu, paradisul se situează înafară de această lume. Însă limbajul biblic plasează — de asemenea — în cer locașul divin. De asemenea, paradisul este uneori identificat cu „cel mai înalt dintre ceruri“, acela în care rezidează Dumnezeu: aici este răpit Sf. Apostol Pavel în duh pentru a contempla realitățile inefabile (II Cor. 12, 4). Acesta este sensul obișnuit al cuvîntului Paradis (Rai) în limbajul creștin, cum apare el și în slujba înmormîntării.

(Continuare în pag. 4)

DUMINICA FLORIILOR

În minunata salbă a împlinirii premergătoare Paștelui, Biserica călăuzită de o înaltă inspirație, a așezat Duminica Floriilor, intrarea Mântuitorului Iisus Hristos în Ierusalim, eveniment întrevăzut de vizionarii lumii vechi. Ei au anticipat împlinirile cu putere și precizie. Astfel profetul Zaharia îl prezice în felul următor: „Bucură-te foarte mult, Ierusalime, veselește-te că iată împăratul tău vine la tine, drept și biruitor, smerit și călare pe asin, pe mînzul asinei, frînge-va arcul de război. El va vesti pacea popoarelor și împărăția lui se va întinde pînă la marginile pămîntului“ (Zah. 9, 9—10).

Iisus întrebunțează pentru intrarea în Ierusalim „mînzul asinei“, un mînz neînhamat încă de nimeni. Era obicei la cei vechi a folosi pentru ocazii rare animale neînjugate, simbolul integrității. Astfel se impunea ca sacrificate în anumite cazuri să fie juninci care să nu fi tras în jug (Num. 19, 2). Chivotul legii e dus de la filistenii într-un car tras de două juninci, pînă atunci neînjugate (I Imp. 6, 7).

Față de cei din trecut, tirani mîndri și războinici, regele spiritual are un fel de reputație: e smeritul înnăscut, omul păcii și al dreptății sociale, mîntuitorul universal.

Precum îi era firea așa și manifestarea publică. Nu va intra în fruntea convoiului, nici călare pe cal, simbolul războiului, ci pe asin, imaginea păcii și smereniei. Ideea că Hristos va fi domn al păcii este caracteristică concepției Vechiului Testament.

Natura și grandoaara împărăției lui Hristos o precizează, rezumativ, Zah. 9, versul 10, în vorbele: „El va vesti popoarelor pacea și împărăția lui se va întinde pînă la marginile pămîntului.“

Duminica Floriilor, mai mult decît altele, îmbie sufletul la priviri generale asupra vieții și la mărturisiri. Poate din cauza încununării din nou a lumii vegetale, poate bogatul cerc al naturii în care se petrece evenimentul, sau zguduitoarele noutăți care ni le aduce primăvara.

Sîntem în Ierusalim, cu 2000 de ani în urmă. Totul are chipul acela serios de zile mari. Frumusețea fizică e pusă în slujba frumuseții spirituale și din orice firicel de iarbă se desprinde un sens religios.

Ierusalimul, care de atîtea ori a omorît pe prooroci și a lovit cu pietre pe cei trimiși la el, Ierusalimul acesta devine, deodată, o spontană manifestare de admirație față de profetul din Nazaret. E primit cu zîmbetul și înseninarea feții, cu flori și osanale.

În evlavia acestui tumult a intrat în cetatea supremelor revelații Cîrmuitorul de suflete, falnicul descendent din David, fără coroană pe cap, călare pe cea mai umilă ființă, trage frîul cu stînga și împrăștie binecuvîntare cu cealaltă.

În ținuta Lui, în chipul, în gesturile Lui e greutatea apăsătoare a păcatelor, în care se afundase lumea.

Privirea Lui e adîncită, se arată dusă departe, cu răspunderea apăsătoare a aceluia care cumpanește în mîna soarta a toată lumea, cu seninătatea biruitorului, care va sta în luptă mare pentru a răpune pe vrăjmașul ce îngrozea lumea cu vîlva puterii Lui. Fastul zilei l-au marit florile. Calea presărată cu crini, smulși din inima lungului șir de adoratori, a fost covorul pe care a pășit domol Iisus. Isopul verde din cale și farmecul unui trandafir participă și ele la înțelegerea sublimului Mîntuitor. Nu stabilise oare acest adevăr psalmistul: „Toate prin frumusețe se vor îmbrăca.“

Dacă pămîntul își are în fiecare an primăvara sa care-l îmbracă în flori curate și frumoase, și sufletul nostru are o primăvară care lucrează la împodobirea lui cu netrecătoare frumuseți. Această primăvară este ziua în care ne întîlnim cu Hristos, prin sufletele noastre.

Ne întîlnim cu Hristos în biserică, după făgăduința: „Unde sînt doi sau trei adunați în numele meu, acolo sînt și eu în mijlocul lor“ (Matei 18, 20). Ne întîlnim cu Hristos în rugăciune. Această convingere o exprimă Sf. Scriptură, cînd zice: „Aproape este Domnul de toți care îl cheamă“ (Ps. 144, 18).

Hristos își afirmă prezența în faptele cele bune ale omului. Sfîntul Ioan Hrisostom spunea: „Cînd întinzi mîna spre ajutorarea semenului tău, să ști că în rînd cu această mîna este și mîna cea nevăzută a lui Hristos, care răsplătește fapta ta.“

Prezența și puterea lui Hristos se simte mai ales în pasiunile creatoare, în muncă: „Tatăl meu pînă acum lucrează și eu lucrez.“

Ne întîlnim cu Hristos, cînd descărcăm, cu o înaltă seriozitate, povara inimilor noastre, în Sfînta Taină a Spovedaniei. Cînd îți dai inima lui Hristos și-i descoperi tainele tale, dovedești că iubești întîlnirea cu El.

Sărbătorirea împlinirii a 75 ani de către Prea Fericitul Patriarh Justinian

(Urmare din pag. 1)

tutelor și Seminarilor Teologice, tuturor preoților și credincioșilor.

Momentul cel mai important al festivității l-a constituit primirea de către Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian a unui mesaj și a unui buchet de trandafiri din partea Domnului Nicolae Ceaușescu, Președintele Republicii Socialiste România.

La masa oficială oferită cu acest prilej au toastat pentru sănătatea Întîistătorului Bisericii noastre: Î.P.S. Mitropolit Nicolae al Banatului, în numele Sfîntului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române; P.C. pr. Alexandru Ionescu, vicar administrativ al Arhiepiscopiei Bucureștilor, în numele Consiliului Eparhial; P. Cuv. Arhim. Bartolomeu V. Anania, în numele Î.P.S. Arhiepiscop Victorin, al d-lui Corneliu Bogdan, ambasadorul R. S. României la Washington, și al său personal; P.C. prot. Iuliu Man, în numele protoiereilor Bisericii noastre; d-l prof. Dr. Dumitru Timuș, în numele mirenilor din Consiliul eparhial; P.C. prof. Dr. Dumitru Popescu, prorectorul Institutului Teologic din București, în numele corpului didactic și al studenților teologi; d-l prof. Paul Miron, directorul Bibliotecii române din Freiburg im Breisgau episcop luteran de Westphalia (R. F. Germania); felicitări adresate de Exc. Sa Dr. Hermann Kunst, (R. F. Germania), care a dat citire mesajului de Msgr. Dr. Albert Rauch, secretarul Comisiei Ecu-menice a Conferinței Episcopilor Romano-Catolici din R. F. Germania, purtătorul unui mesaj de felicitări din partea Em. Sale Cardinalul Julius Döpfner, președintele acestei Comisii; Î.P.S. Mitropolit Nicolae Mladin al Ardealului, în numele eparhiilor ardelenice; P.S. Episcop Dr. Antonie Ploieșteanul, vicar patriarhal; P.S. Episcop-vicar Nestor Severineanul, în numele Episcopilor-vicari și P.S. Arhiepiscop-vicar Gherasim Piteșteanul, în numele stareților de mănăstiri.

A luat apoi cuvîntul d-l Gheorghe Nenciu, conducătorul Departamentului Cultelor, care, după ce a reliefat importanța gestului președintelui Republicii noastre prin trimiterea buchetului de trandafiri — ca o delicată atenție și ca o înaltă prețuire — a arătat că Prea Fericirea Sa constituie exemplul ierarhului „animat de cele mai nobile sentimente patriotice, care s-a dăruit sprijinirii cauzei poporului român de înfăptuire a societății noi din țara noastră“. D-sa a reliefat faptul că Biserica Ortodoxă Română și-a afirmat propria ei viață și istorie, în directă legătură cu istoria poporului român, adăugînd: „Apreciem în mod deosebit strădanile depuse pentru ca Biserica Ortodoxă Română să promoveze cu fidelitate de pe pozițiile ei specifice interesele poporului nostru. În organizațiile internaționale bisericești ați adus mesajul de pace al poporului român, principiile egalității și echității în raporturile dintre popoare, valoarea permanentei preocupări pentru ca fiecare popor să se poată dezvolta nestingherit și să îmbogățească patrimoniul universal. Delegații Bisericii Ortodoxe Române au putut afirma caracterul de înaltă morală socială a principiilor promovate de România... Cele 12 volume din Apostolatul Social reprezintă o sinteză a concepțiilor care plasează Biserica în cadrul vieții.“

În încheiere, d-l Gheorghe Nenciu a reliefat preocuparea constantă a Prea Fericirii Sale pentru statornicirea de bune relații de frățietate și colaborare între cultele din România și a felicitat călduros pe Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian pentru realizările Bisericii Ortodoxe Române din ultimii treizeci de ani.

Tuturor a mulțumit Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian.

Cezar Vasiliu

Cu privire la cunoașterea, prețuirea...

(Urmare din pag. 1)

Sub nici o formă aceste bunuri nu pot fi înstrăinate pentru a părăsi pămîntul țării.

Grija statului nostru pentru astfel de valori este lesne de înțeles. Ele ne vorbesc de pildă despre geniul creator al poporului nostru, care, după cum am mai subliniat, și-a adus și își aduce o valoroasă contribuție la tezaurul cultural universal, bun al întregii omeniri. Mănăstirile noastre — monumente istorice — refăcute astăzi din temelii prin grija conducerii bisericești și sprijinul material al statului, sînt vizitate an de an de sute de mii de turiști din țară și străinătate, ca să luăm numai un singur exemplu.

Patrimoniul cultural național apoi este și o mărturie a vechimii și continuității noastre pe aceste meleaguri. Să ne gîndim de pildă la gema de la Potâisa (Turda) din veacurile 3—4, la donariul de la Biertan tot din primele veacuri, la bazilici și pietre funerare din veacurile următoare, la biserică din Streisîngeorgiu din veacul 11, sau la alte piese și monumente bisericești sau de altă natură din veacurile care au urmat, ceea ce demonstrează că în fiecare monument al istoriei sale și în toate colțurile țării, poporul nostru a desfășurat o activitate creatoare neîntreruptă.

Patrimoniul cultural național este de asemenea și o școală pentru cultivarea sentimentelor patriotice. Se spune adesea, și cu bun temei, că istoria este o învățătoare a vieții. Și într-adevăr, cunoașterea valorilor create de înaintașii noștri ne pun în legătură spirituală cu ei, cu idealurile lor, de libertate, de dreptate, de unitate, cu faptele lor, cu creațiile lor. Contemplarea unui monument, a unei piese de valoare ne încălzește inima, ne umple de dragoste față de cei ce le-au creat, împintindu-ne ca și noi, cei ce trăim astăzi în

condiții cu totul superioare din toate punctele de vedere, să îmbogățim și să transmitem mai departe moștenirea culturală a înaintașilor. Vizitînd un muzeu cît de mic, și ele sînt pe cale a se înmulți și în unitățile noastre parohiale, este cu neputință să nu vibrăm de dragoste față de virtuțile strămoșilor, față de aceste meleaguri pe care au crescut atîtea valori. Astfel trebuie să ne explicăm nașterea unor opere literare nemuritoare, ca: „Umbra lui Mircea la Cozia“, „Altarul Mănăstirii Putna“, balada Mănăstirii Argeșului ș. a.

Pentru noi, ca fii ai Bisericii, multe din valorile care fac parte din patrimoniul cultural național sînt mijloace de cultivare și a evlaviei, dragostei noastre de Dumnezeu și de semenii, a credinței noastre în Părintele ceresc, în bine, în tot ce este frumos și demn.

Încă alte astfel de temeuri ne obligă pe fiecare dintre noi de a depista orice piesă care ar putea face parte din patrimoniul cultural național și a o face cunoscută celor în drept, ne obligă mai ales a veghea, a prețui, a ocroti astfel de valori, care ne fac atîta cinste ca popor și ca Biserică. În acest fel întărim și angajamentul Î.P.S. Mitropolit Iustin Moisescu al Moldovei și Sucevei, rostit în numele nostru în urmă cu un an și mai bine în fața celui mai mare for al țării, prin cuvintele: „Asigur Marea Adunare Națională, înalta conducere de stat și pe Domnul Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii, că Biserica își va face întreaga ei datorie de a participa la marea operă patriotică de ocrotire a patrimoniului cultural național al Republicii Socialiste România.“

T.

Pentru întîlnirea cu Hristos dezbrăcăm și noi veșmintele cele vechi și negre ale păcatului, ale trufiei și ale patimilor. La om toate trebuie să fie frumoase, și îmbrăcămintea și sufletul și gîndurile.

Să introducă în viața sa frumosul, frumosul moral, căruia i se atașează o perfecțiune, pentru a fi ca ceasornicul de precizie, care nu are nevoie să fie îndreptat în fiecare zi.

Hristos a intrat în Ierusalim pe așternut de flori, semnul afecțiunii desăvîrșite a aceluia care îl întîmpinau cu strigăte de osana.

Prin această măreție a intrării, Hristos arată că nu ne părăsește niciodată. Cu ochii aplecați spre pămînt el ne privește și ne înțelege. El este martorul bucuriilor noastre. Toate le vede, toate le știe.

Dar să ne aducem aminte în ceasul acesta că nu vom avea parte de fericirea pe care n-am ajutat-o să se întemeieze.

Hristos nu cere mai mult decît putem. Doar ca inimile noastre să fie pururea deschise colaborării cu Acela care este calea, adevărul și viața.

Pr. prof. Nicolae Neaga

Praznicul Sfinților Trei Ierarhi la Institutul Teologic de grad universitar din Sibiu

Și în anul acesta praznicul patronilor Institutului Teologic din Sibiu, Sfinții Trei Ierarhi: Vasile cel Mare, Grigorie Teologul și Ioan Gură de Aur, s-a sărbătorit într-un cadru festiv. În ziua praznicului Sfinților Trei Ierarhi, 30 ianuarie 1976, la orele 9,30 a început în catedrală serviciul Sfintei Liturghii, oficiată de un sobor de preoți și diaconi. În biserică au fost prezenți: I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae al Ardealului, permanența Consiliului arhiepiscopesc, profesorii și studenții Institutului Teologic și credincioși.

Răspunsurile la Sfânta Liturghie au fost date de corul studenților teologi, sub conducerea p. lector diacon Ioan Popescu.

La priceastă a predicat p. asistent Vasile Mihoc, care a arătat semnificația vieții și activității Sfinților Trei Ierarhi pentru vremurile de astăzi, prin ideile lor, ei dovedindu-se precursorii unei concepții sociale înaintate.

La orele 12 a început desfășurarea programului festiv în aula Institutului, în prezența I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae al Ardealului, a delegatului secției ev.-lut. a Institutului Teologic Protestant, prof. Dr. Hermann Binder, decan și vicar al episcopiei evanghelice-luterane, a permanenței Consiliului arhiepiscopesc din Sibiu, a delegaților eparhiilor din Mitropolia Ardealului și Banatului, a profesorilor și studenților Institutului și a unui număr de credincioși.

După cuvântul de deschidere rostit de P. C. rector Isidor Todoran, a urmat conferința d-lui asistent Sebastian Șebu, care a înfățișat activitatea Sfinților Trei Ierarhi în perspectiva actualității, ei fiind modele de înțelegere și trăire autentică a creștinismului și precursorii unor concepții sociale progresiste, pe care le vedem actualizate în viața Bisericii și a creștinilor de astăzi.

Corul studenților teologi a executat mai multe cântece cu conținut religios și patriotic, ca: Rugăciune, text de Mihail Eminescu, muzica de P. C. prof. Gh. Șoima; Ce te legeni, codrule?, versuri de M. Eminescu, muzica de A. Skeletti; Republică, mareață vatră, de Ioan Chirescu, și altele.

Trei studenți au citit apoi texte alese din scrierile Sfinților Trei Ierarhi.

Delegatul Institutului Teologic Protestant, prof. Dr. Hermann Binder, decan și vicar, a rostit un cuvânt de salut frățesc, mărturisind satisfacția de a fi învățat de la ortodocși sensul și importanța tradiției Bisericii ca viață în Duh.

În încheiere a vorbit I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, care, plecând de la actualitatea învățaturii sociale a Sfinților Trei Ierarhi pentru zilele noastre, a trecut în revistă principalele momente din viața Patriei și poporului nostru, începând cu plămădirea lui din strămoșii daci și romani și până în epoca marilor înfăptuiri științifico-tehnice, de progres material și spiritual din zilele noastre.

Subliniind datoria tuturor fiilor Bisericii noastre de a-și da contribuția, alături de credincioșii celorlalte culte din Patria noastră și alături de toți cetățenii ei, pentru înălțarea României socialiste spre noi culmi de lumină, spre care o conduce cel mai iubit fiu al poporului, înțeleptul ei conducător, Domnul Președinte Nicolae Ceaușescu, I. P. S. nostru Mitropolit și-a încheiat cuvântul, dând îndemnuri studenților de a se dovedi vrednici fii ai poporului nostru.

Festivitatea praznicului patronilor Institutului Teologic din Sibiu a fost pentru toți cei prezenți, și în primul rând pentru studenții și profesorii Institutului, un prilej de adevărată înălțare sufletească și de dinamizare a eforturilor tuturor în lucrarea de slujire a lui Dumnezeu, a poporului și a Patriei noastre scumpe.

I. Zăgărean

Comemorarea a doi creatori de valori spirituale

În 4 iunie 1975 s-au împlinit 50 ani de la moartea profesorului și compozitorului Gheorghe Dima, iar în 11 iulie 1975 s-au împlinit 25 ani de la moartea profesorului și compozitorului Timotei Popovici, comemorări care au fost sărbătorite în aula Institutului Teologic Universitar din Sibiu, în seara zilei de 18 decembrie 1975. Au participat: I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, P. S. Episcop Emilian Birdaș, P. G. rector Is. Tudoran, P. C. consilieri, P. C. profesori, studenți teologi ș. a. A fost de față și d-șoara Gabriela Dima, fiica compozitorului Gh. Dima.

În cadrul programului acestei festivități, P. C. prof. Gh. Șoima a conferențiat despre cele două personalități comemorate, a căror viață și activitate au fost prezentate pe scurt, dar într-un mod cald și înălțător. P. C. Sa a spus între altele:

Copiii din zilele noastre își hrănesc sufletul și cu mesajul unor cântece de T. Popovici: „Cântecele lui Timotei Popovici se disting prin simplitatea și firescul lor, prin caracterul lor melodic și expresiv.“ Dar trăiesc mai departe și cântecele scrise pentru toate vârstele, ca și cele religioase, nelipsite din repertoriul corurilor noastre bisericesti, cu deosebire colindele sale. T. Popovici trăiește și prin trăsăturile personalității sale morale, imprimate în formarea foștilor săi elevi și studenți.

În continuare, corul studenților teologi, sub conducerea P. C. asist. I. Popescu, a interpretat Troparul Sf. Nicolae, un triptic de colinde (Trei păstori, Steaua sus răsare și Praznic luminos), Doina, pe versuri de M. Eminescu, iar la sfârșit impresionantul poem Marșul lui Iancu, compoziții ale neuitatului T. Popovici.

P. C. prof. Gh. Șoima prezintă apoi marea personalitate muzicală a lui Gh. Dima, animatorul celor două reuniuni de cântări din Sibiu și Brașov, profesor la Institutul Teologic-pedagogic din Sibiu, unde a creat tradiția unui cor studentesc teologic etc. Corurile bisericesti, mai ales cele din Transilvania, cântă Liturghia în Sol de Gh. Dima, sau părți din ea, irmosul „De tine se bucură“, care se cântă în Duminicile postului Sf. Paști, constituind o piesă corală liturgică deosebit de emoționantă.

Cântecul de stea: „O, ce veste minunată“ deschide aproape toate programele concertelor de colinde, iar irmoasele și pricesnele lui Gh. Dima

și păstrează, peste timp, valoarea lor artistică religioasă. Unele din liederurile sale, ca: Groza, A venit un lup din crîng, Mugur, mugurel ș. a. fac parte din repertoriul celor mai buni soliști vocali din țară, iar balada „Mama lui Ștefan cel Mare“ rămâne o piesă de mare valoare estetică și patriotică.

Dintre compozițiile lui Gh. Dima, corul studenților teologi a interpretat într-un chip cât se poate de măiestrit: O, ce veste minunată, De frumusețea fecioriei tale (solo voce stud. A. Hirsan), Cu trupul lui Hristos, compoziție deosebit de impresionantă prin frumusețea melodică și valoarea sa spirituală (solo voce stud. N. Robotin, P. Lucăcel și I. Mureșan), Când de pe lemn (solo voce stud. D. Moca) și Sărmană frunză.

D-șoara Gabriela Dima a mulțumit I. P. S. Mitropolit Nicolae pentru invitația de a participa la această înălțătoare festivitate și a elogiut pe conferențiar, precum și corul studenților pentru modul simțit și de înalt nivel artistic în care au interpretat compozițiile vrednicului său tată.

În încheiere, I. P. S. Mitropolit Nicolae a subliniat, într-un scurt cuvânt rostit în fața studenților teologi, faptul că Institutul nostru Teologic prețuiește pe vrednicii săi înaintași, profesori și studenți de care sîntem mîndri, așa după cum sîntem mîndri și de epoca în care trăim.

Omagiind pe înaintași, spune între altele I. P. S. Sa, se cuvine să ne luăm angajamentul că le vom urma pilda bună, ca și despre noi să se spună de cei ce vor veni după noi, că au fost oameni vrednici de epoca în care au trăit.

P.

Îndrumătorul bisericesc pe anul 1976

În editura și tipografia Centrului arhiepiscopesc Sibiu a apărut de curînd, în cel de al 124-lea an de apariție neîntreruptă, „Îndrumătorul bisericesc“ pe anul 1976.

Ca în fiecare an, și anul acesta Îndrumătorul prezintă un bogat material deosebit de folositor preoților și credincioșilor noștri pentru întărirea în credință, în Legea strămoșească, cât și pentru cultivarea sentimentelor patriotice, a dragostei și atașamentului față de patria noastră scumpă — așa cum precizează I. P. S. Sa Dr. Nicolae Mladin, Mitropolitul Ardealului — în „Cuvîntul înainte“.

Și anul acesta, „Îndrumătorul bisericesc“ se bucură de colaborarea ierarhilor din Mitropoliile Ardealului și Banatului, care prin materialele publicate prezintă bogate teme referitoare la credința noastră, educația patriotică și la unele evenimente petrecute în Biserica Ortodoxă Română astfel: „Teologie și ecologie“ de I. P. S. Sa Nicolae, Mitropolitul Banatului, „Importanța mare a lucrurilor mici“ de I. P. S. Sa Teofil, Arhiepiscopul Vadului, Feleaului și Clujului, „Istoria ca educatoare a sentimentului patriotic“ de P. S. Sa Vasile, Episcopul Oradiei, „O prestigioasă aniversare — Cincizeci de ani de la înființarea Patriarhiei Bisericii Ortodoxe Române și 90 de ani de la recunoașterea autocefaliei“ de P. S. Emilian Rășinăreanu, Episcop-vicar, în prezent Episcop al Episcopiei Ortodoxe Române de Alba Iulia, și „Virtutea smereniei“, de P. S. Iustinian Chira Maramureșanul, Episcop-vicar.

Capitolul: „Republică, mareață vatră“ cuprinde articolele: „România socialistă, factor activ pentru instaurarea unei păci drepte în lume“ și „Din înțelepciunea poporului român, oglindită în proverbele sale“.

Capitolul: „Evenimente deosebite în 1975“ cuprinde materiale închinare unor evenimente marcante în viața Bisericii Ortodoxe Române, prezentate în articolele: „Act sinodal de aniversare“ închinat „Sărbătoririi semicentenarului Patriarhiei Române și a 90 de ani de la recunoașterea autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române“, „Alba Iulia, simbol al unității naționale și bisericesti a românilor“ și „Vizite ale Bisericii Ortodoxe Române peste hotare“, iar rubrica „Aniversări“ este închinată sărbătoririi a „O jumătate de veac de la întemeierea Mănăstirii Sf. Ana din Rohia“.

Ca întotdeauna un spațiu larg cuprinde capitolul: „Din învățăturile Bisericii noastre“ în care găsim predici și cuvîntări scrise de consilieri și alți preoți de la Centrul arhiepiscopesc Sibiu, de profesori ai Institutului Teologic Universitar din Sibiu, ș. a. pentru Duminicile din Postul Sfințelor Paști cât și cele din perioada Penticostarului și alte Duminici, din care spicuim titluri ca: „Urmarea lui Hristos“, „Copilăria lui Iisus“, „Rîvnă pioasă, dar nu egoistă“, „Din înțeleșurile Sfintei Cruci“, „Învierea Domnului, praznicul înfrățirii tuturor“, „Cunoașterea lui Dumnezeu“ și încă altele.

Lucrarea se încheie cu capitolele: „Din Sfinții Părinți“, care cuprinde cugetări ale Sfinților Părinți despre muncă, familie, virtute și păcat și în final „Îndrumări tipiconale pe anul 1976“.

Precum vedem, „Îndrumătorul bisericesc pe anul 1976“ reprezintă și de data aceasta o adevărată carte, folositoare credincioșilor și cîntăreților bisericesti, dar mai ales preoților noștri, în lucrarea lor pastorală și omiletică.

Diac. E. Oancea

Despre rai îndeosebi

(Urmare din pag. 2)

Lucrul principal este ca — în concluzie — să subliniem că, de acum, Paradisul este deschis pentru toți aceia care mor în Domnul. De aceea, trebuie ca neîncetat să ne pregătim pentru a fi vrednici de o astfel de moarte prin *trezvie* în vederea morții: „Să ne trezim și noi, iubitorilor, și să luăm aminte la noi înșine — zice Sf. Efrem Sirul — ca să ne sălășluim împreună cu dreptii“, precum și prin rugăciune ca să ne putem pregăti după cuviință pentru moarte: „Dă-mi mie dorire

către mîntuirea Ta, Doamne, ca să fac rod mai înainte de moarte, ca să nu mă rușinez de ziua cercetării... Dă-ne nouă ca să ne aflăm ca niște pămînt bun și roditor. Ca primind sămînța Ta, să aducem rod într-o sută și în șase zeci și în trei zeci... Dă-ne nouă, Doamne, sîrvingă ca să priveghem spre întîmpinarea Ta... Învrednicește-ne pe noi, Doamne, răpirii dreptilor, cînd Te vor întîmpina pe Tine Stăpînul în nori“ (același).

Pr. prof. Corneliu Sirbu